

ПРОТОКОЛ
засідання архітектурно-містобудівної ради
при департаменті архітектури та містобудування
Вінницької міської ради

м. Вінниця

02 квітня 2025 р.

Присутні

- **члени архітектурно-містобудівної ради:**

Совінський Є. В.	- перший заступник директора департаменту архітектури та містобудування, головний архітектор міста, голова ради;
Рекута О.С.	- начальник управління містобудування та архітектури Вінницької обласної державної адміністрації;
Кравчук М.А.	- заступник голови ради;
Маховський Я. О.	- директор департаменту архітектури та містобудування ВМР;
Самойленко Ю. С.	- начальник відділу просторового розвитку департаменту архітектури та містобудування ВМР;
Федоришен О.Ю..	- директор КЗ "Музею Вінниці"
Сака Р.В.	- архітектор
Коваленко Н.В.	- директор КП «Агенція просторового розвитку» ВМР
Перлов В. Є.	- к.т.н., експерт з безпеки руху і сталої мобільності КП "Інститут розвитку міст", депутат Вінницької міської ради;
Парфілов О.М.	- директор департаменту цивільного захисту
Откидач І.Л.	- заступник міського голови;
Місецький В.Ю.	- директор департаменту житлового господарства ВМР
Фурман Р.С.	- заступник міського голови
Кирилюк К.І.	- заступник директора департаменту економіки та інвестицій
Підгорний І.М.	- інженер технічного відділу КП «Вінницяміськтеплоенерго» ВМР;
Семенюк Ю.В.	- директор департаменту комунального господарства та благоустрою ВМР
Юзвак С.П.	- Начальник відділу екологічної політики департаменту відновлення та розвитку ВМР

Запрошені

- **члени архітектурно-містобудівної ради:**

Сергій Коцага - директор ПП «Особняк центр»
Оксана Казакова - головний архітектор ПП «Особняк центр»

Порядок денний:

1. Розгляд організаційних питань.

Виступив: Совінський Є. В. – відкрив засідання ради та озвучив організаційні питання для подальшої роботи

1. «**Регламент роботи містобудівної ради на 2025рік**».

2. «**Питання декомунізації літаків-пам'ятників у м. Вінниці**»

3. «**Благоустрій території об'єкта культурної спадщини «Стрілецький цвинтар вояків Галицької Армії та Армії Української Народної Республіки 1919-1920 років» по вул. Стрілецькій, 23 в м. Вінниця**»

Вирішили: Подані питання та проектну документацію до розгляду схвалити в цілому.

2. «**Регламент роботи містобудівної ради на 2025рік**».

Обговорили утворення секції «Збереження історичного середовища» з метою залучення громадськості до роботи пов'язаної з збереженням об'єктів культурної спадщини. Запис до секції провести у строк до 30.05.2025

3. «**Питання декомунізації літаків-пам'ятників у м. Вінниці**»

В обговоренні брали участь: Совінський Є. В., Федоришен О.Ю..

Враховуючи депутатський запит 06/13/2684-25 від 10.03.2025р., щодо надання переліку радянських пам'ятників літаків, які є об'єктами культурної спадщини та чи підлягають вони процедурі демонтажу відповідно до ЗУ про декомунізацію та дерусифікацію. (Додаток-лист депутатського запиту)

Літаки-пам'ятники у Вінниці — це не просто залишки радянської епохи, а переосмислені символи, що нині вшановують українських захисників неба.

Літак на площі Перемоги (МіГ-21) встановлено у 1998 році на честь створення Військово-Повітряних сил України, штаб яких було організовано у Вінниці на базі 24-ї Повітряної армії. Це сучасний український пам'ятник, що символізує становлення національного війська.

Літак на проспекті Космонавтів (МіГ-15) хоч і був споруджений у 1969 році як пам'ятник радянським льотчикам, з часом набув нового сенсу. Після

реконструкції площі, де розташований пам'ятник, її назвали на честь Героя України Костянтина Могилка — командира екіпажу, який загинув у 2014 році, скерувавши підбитий літак АН-30Б за межі Слов'янська, щоб уникнути жертв серед мирного населення. Таким чином, сьогодні цей пам'ятник вшановує не лише історичних визволителів, але й сучасних героїв української авіації.

Висновок: Ці пам'ятники вже були декомунізовані змістом ще до повномасштабного вторгнення. Вони стали частиною українського національного нарративу, вшановують героїв сучасної війни та становлення Збройних Сил України. Зносити їх — означає стирати не лише минуле, а й важливі сторінки нашої новітньої історії.

Це не об'єкти культового поклоніння минулому, а нагадування про силу, самопожертву і честь українських льотчиків, які боронять небо і сьогодні.

Також ці літаки є впізнаваними елементами міського простору, пов'язаними із щоденним життям вінничан. Їх збереження — це також збереження тяглості міської культури.

Декомунізація/деколонізація не має бути механічним знищенням усіх об'єктів із радянським минулим. У випадку вінницьких літаків — вони вже стали символами незалежної України, її Збройних Сил і героїв сучасності. Їх потрібно не демонтовувати, а берегти як живу пам'ять, що поєднує минуле і теперішнє в єдиному національному контексті.

4. «Благоустрій території об'єкта культурної спадщини «Стрілецький цвинтар вояків Галицької Армії та Армії Української Народної Республіки 1919-1920 років» по вул. Стрілецькій, 23 в м. Вінниця».

Виступив: Сергій Коцага

Оксана Казакова

В обговоренні брали участь: Совінський Є. В., Федоришен О. Ю., Кравчук М.А., Перлов В. Є..

Зауваження:

До текстової частини

1. Коригування назви об'єкта. Усюди в тексті, заголовках та кресленнях вилучити слово «меморіал» з назви об'єкта та при його визначення, привести у відповідність до офіційної назви згідно з обліковою документацією (ОДОКС) на об'єкт культурної спадщини «Стрілецький

цвинтар вояків Галицької Армії та Армії Української Народної Республіки 1919-1920 років»

2. Уніфікація термінології. Забезпечити однакове та правильне використання повної назви об'єкта культурної спадщини відповідно до формулювання в ОДОКС по всьому тексту - «Стрілецький цвинтар вояків Галицької Армії та Армії Української Народної Республіки 1919-1920 років»
3. Зазначити характеристику — «благоустрій» замість «регенерація»
4. У пункті 3.3.6. Інформування про початок робіт та знайдені під час земляних робіт знахідки (археологія) адресувати уповноваженому органу охорони культурної спадщини, «не обласному Центру охорони пам'яток».
5. Пункт 5. "Підстава для розроблення завдання" - перерахувати конкретні підстави: 1. договір із замовником; 2. облікова документація (ОДОКС); 3. охоронний договір (Ох.дог).
6. Пункт 11. "Інформаційна база...": Вказати джерела: ОБЛІКОВА ДОКУМЕНТАЦІЯ На об'єкт культурної спадщини «Стрілецький цвинтар вояків Галицької Армії та Армії Української Народної Республіки 1919-1920 років» по вул. Стрілецький, 23 в м. Вінниця, Інформаційний звіт про «Проведення пошукових досліджень на території місць поховань воїнів Галицької армії у м. Вінниця Вінницької області.
7. Затвердження реставраційного завдання: затверджується Першим заступником директора депаратменту архітектури та містобудування Вінницької міської ради – головним архітектором міста Євгенієм Совінським.

Зауваження до креслень та благоустрою

8. Територія пам'ятки на кресленнях. На всіх графічних матеріалах обов'язково додати:
 - межі території пам'ятки;
 - нормативну зону охорони (відповідно до ОДОКС);
 - позначення щодо об'єкта, рекомендованого до внесення як пам'ятку (згідно з витягом з ІАОП).
9. Заміна дерев у благоустрої. На елементах благоустрою замінити д-3, д-4 на допустимі види: дуб, липа або ясен (з урахуванням характеру території та кореневих систем).

- 10.Формування доступу на територію. Передбачити входи з околиць (калитки або проходи) — особливо у зонах, де є підходи від житлової забудови або доріг, у північній частині цвинтаря
- 11.Західна межа поховань. Відступити відсипкою мінімум на 1 метр від визначеної межі поховань, аби уникнути порушення історичного шару.
- 12.Посадка дерев поблизу поховань. Врахувати, що коренева система нових дерев не повинна завдавати шкоди похованням. Не використовувати великорослі дерева біля цвинтарної частини.
- 13.Тип огорожі. За можливості усунути взагалі. Або розмонтувати з часом. Існуючу бетонну огорожу за цвинтарем замінити на легку решітчасту конструкцію, що краще відповідає охоронному статусу об'єкта та знижує візуальне навантаження.
14. Виправити зауваження надані на графічних матеріалах, що прикріпленні в додатку нижче.

Вирішили: Схвалити проектну документацію в цілому за умови доопрацювання зауважень розробником та направити для подальшого розгляду уповноваженими органами охорони культурної спадщини згідно повноважень.

Секретар ради

Марія БАРСУКОВА

Голова ради

Євгеній СОВІНСЬКИЙ

